

раціонально використовувати свій час і направляти свої зусилля на досягнення поставленої мети.

Реалізація принципів використання адаптивної системи навчання на етапі довузівської підготовки наближає результат – реальну адаптацію іноземних студентів до навчального процесу, що саме по собі стає новим стимулом для їх подальшого навчання в університеті. Таким чином, ми можемо сказати, що сама АСН – це гарантія успіху навчання іноземних студентів.

Список використаних джерел:

1. Границкая А. С. Научить думать и действовать. Адаптивная система обучения в школе: книга для учителя/ А.С. Границкая. – М.: Просвещение, 1991. – 174 с.

Кончович К.Т.

викладач,

Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ТРЕНІНГІВ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ

Навчання майбутніх учителів оптимальним зразком професійної поведінки може бути більш ефективним за умов участі студентів у спеціально створених навчально-тренінгових ситуаціях професійного спрямування. Це обумовлює доцільність моделювання ситуацій, у яких майбутній учитель-філолог матиме змогу не тільки сприймати педагогічну теорію, а й удосконалювати власні професійно-педагогічні дії, закріплювати досвід педагогічного спілкування, стимулювати професійний саморозвиток, самовираження й самоствердження в самостійній педагогічній праці. Саме проектування та реалізація різних педагогічних ролей у процесі професійної підготовки уможливується шляхом застосування навчальних тренінгів.

Основна особливість використання навчальних тренінгів у підготовці майбутніх учителів-філологів полягає в тому, що під час роботи в навчально-тренінговій групі студенти мають змогу

проаналізувати взірці розв'язування штучно організованих віртуально-професійних ситуацій, збагатитися певним професійним досвідом виконання функцій учителя-філолога, що може бути підґрунтям формування професіоналізму майбутніх педагогів цього профілю. Тому перед викладачами постає завдання так організувати діяльність студентів під час навчального тренінгу, щоб його результатом було досягнення найважливіших цілей навчальної діяльності й особистісно-професійного зростання майбутніх учителів.

Особливості використання тренінгів різного спрямування свідчать їх специфічні характеристики: соціально-психологічний, мотиваційний, акмеологічний, емоційної зрілості, конструктивного мислення, самоосмислення індивідуальності, саморозкриття, ділового (професійного) спілкування, комунікативних умінь та комунікативної компетенції в діловій взаємодії, тренінги з вибору професії й особистісного зростання, тренінги впливу та протистояння впливу, прогнозування поведінки, подолання конфліктів, упевненості в собі та розвитку рефлексивних складових самосвідомості та ін.

Особливого значення у контексті нашого дослідження набуває розуміння специфіки використання тренінгів у навчальному процесі вищої школи, оскільки «саме тренінг дає змогу реалізувати необхідні умови розвитку професійного і особистісного самоусвідомлення» [1, с. 12], що є важливим для випускників ВНЗ.

Результати аналізу останніх досліджень і публікацій свідчать, що метою використання тренінгів у вищій школі є формування спеціальних умінь і навичок студентів на основі певного рівня знань, які характеризують специфіку професійної діяльності фахівця і визначають рівень його професіоналізму. Однак, існують тренінгові програми, які можна використовувати для підготовки фахівців будь-якого профілю, оскільки спрямовані на оптимізацію організаційного розвитку, для виявлення лідерських ознак, формування управлінських умінь, командоутворення, розв'язання конфліктів, публічного виступу, комунікацій і міжкультурного взаєморозуміння, ефективної взаємодії дітей та батьків тощо [3].

Участь студентів у роботі навчальних тренінгів спрямовується на формування у майбутніх учителів індивідуального стилю навчання, навичок активного слухання, вмінь постановки запитань і створення оптимального міжособистісного зв'язку. Зазначені аспекти особистісних надбань мають особливе значення для

професійної діяльності вчителів, як представників соціономічних професій, щоденна робота котрих пов'язана із суб'єкт-суб'єктною взаємодією на різних рівнях: «учитель – учень», «учитель – батьки учнів», організація взаємодії між учнями та їхніми батьками й учителями та ін. Зосередження уваги на окреслених аспектах професійної діяльності вчителя дає змогу розглядати участь студента у навчальних тренінгах як одну із складових професійної підготовки, що спрямована не лише на опанування необхідними фаховими знаннями, а є роботою студента над особистісно-фаховим зростанням.

Визначаючи роль тренінгів у навчанні майбутніх учителів, ми погоджуємося з розумінням цієї педагогічної інновації іншими дослідниками, котрі визначають тренінг як метод ігрового моделювання педагогічних, навчальних, професійних, життєвих ситуацій з метою розвитку професійної компетентності, формування й удосконалення різних професійних та особистісних якостей, умінь і навичок майбутнього фахівця, підвищення адекватності самосвідомості та поведінки шляхом включення студентів до тренінгової ситуації в ролі учасників і глядачів [2, с. 186].

Використання навчальних тренінгів у професійній підготовці майбутніх учителів-філологів передбачає вирішення певних завдань і досягнення визначеної мети у формуванні необхідних педагогічних якостей у студентів: формування вмінь вербалізувати власні почуття, думки, ідеї; набуття особистісного професійного досвіду; перевірка дієвості теоретичної фахової підготовки; переживання емоційної близькості з іншими учасниками тренінгу; усвідомлення власної професійної спроможності; спостереження за діями інших учасників тренінгу для проведення порівняльного аналізу й оцінювання ефективності власної готовності до педагогічної діяльності; руйнування рольових стереотипів; визначення оптимальної моделі професійних дій педагога; формування комунікативних умінь.

Отже, проведення навчальних тренінгів у процесі підготовки майбутніх учителів-філологів сприятиме не тільки вдосконаленню процесу професійної освіти студентів і кращому засвоєнню теоретичного матеріалу з фахових дисциплін, але й надаватиме кожному з них оптимальні можливості для особистісного та професійного становлення.

Список використаних джерел:

1. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники : учеб. пособие / И. В. Вачков. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Ось-89, 2000. – 224 с.
2. Мельничук І. М. Цільові аспекти використання тренінгів / І. М. Мельничук // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – 2007. – Вип. 19. – С. 185–192.
3. 18 програм тренінгов : руководство для профессионалов / под науч. ред. В. А. Чикер. – СПб. : Речь, 2007. – 368 с.

Мартинів О.М.

старший викладач,

Львівська державна фінансова академія

РОЗУМІННЯ ФЕНОМЕНУ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ЗБЕРЕЖЕННЯ СТУДЕНТІВ

Культура здоров'язбереження студентів є одним із компонентів фізичної культури та загальної культури майбутнього фахівця. Основними показниками сформованості культури здоров'язбереження є рівень здоров'я і фізичного розвитку студента, ступінь використання фізичної культури в різних сферах діяльності, самотійної діяльності у напрямі збереження здоров'я та ін.

На державному рівні спостерігається поглиблений інтерес до питання про загальні правові, соціальні, економічні й організаційні основи зміцнення здоров'я громадян, досягнення високого рівня працездатності та довголіття засобами фізичної культури і спорту [2]. На підставі зазначених показників розробляється державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Науковці вважають, що сукупність цінностей здорового способу життя є основою культури здоров'я [3], або в інтерпретації деяких дослідників визначається як «культура здоров'язбереження» [1].

Філософське тлумачення поняття «культура» спрямовує розгляд його змісту як системи надбіологічних програм людської життєдіяльності (діяльності, поведінки і спілкування), що розвивається історично і забезпечує відтворення та зміну соціального життя в усіх його основних напрямках. Програми діяльності і поведінки представлені різноманітним знань, норм,